

תרגול – מעצרים וחיפושים: מעצר עד תום ההליכים

1. אילו מבין הארכות המעצר הבאות אינה טעונה החלטה של שופט בית המשפט העליון?

- א. הארכת מעצר מעבר ל-75 יום של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום.
- ב. הארכת מעצרו של נאשם אשר לאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המצטרפת כדי 30 יום ומשפטו לא החל.
- ג. הארכת מעצרו של נאשם אשר לאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המצטרפת כדי 9 חודשים ומשפטו בערכאה הראשונה טרם הסתיים בהכרעת דין.
- ד. הארכת מעצרו של נאשם אשר לאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המצטרפת כדי 12 חודשים והכרעת הדין בעניינו ניתנה לאחר 11 חודשים מיום הגשת כתב האישום.

2. ביום 1.1.2015 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום נגד חמדה, המייחס לה ולנאשמים נוספים ביצוע של כמה מעשי שוד. עם כתב האישום הגישה התביעה בקשה למעצר עד תום ההליכים. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה והורה על מעצרה של חמדה עד תום ההליכים. בחלוף 9 חודשים האריך בית המשפט העליון את מעצרה של חמדה. ביום 1.11.2015 ניתנה הכרעת הדין במשפטה של חמדה, ובמסגרתה הורשעה בעבירות המיוחסות לה. לנוכח האמור לעיל הגישה התביעה לבית המשפט המחוזי בקשה להאריך את מעצרה של חמדה עד למתן גזר הדין, לנוכח מסוכנותה. חמדה התנגדה לבקשה וטענה כי בית המשפט אינו רשאי בנסיבות העניין להורות על המשך מעצרה.

מה הדין?

- א. בית המשפט המחוזי שהרשיע את חמדה רשאי בנסיבות העניין לצוות על הארכת מעצרה עד למתן גזר הדין לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.
- ב. בית המשפט המחוזי שהרשיע את חמדה רשאי בנסיבות העניין לצוות על הארכת מעצרה עד למתן גזר הדין לתקופה שלא תעלה על 90 ימים.
- ג. בית המשפט המחוזי שהרשיע את חמדה אינו רשאי בנסיבות העניין לצוות על הארכת מעצרה עד למתן גזר הדין. רק בית המשפט העליון רשאי בנסיבות העניין להורות על הארכת המעצר עד למתן גזר הדין לתקופה אחת שלא תעלה על 90 ימים.
- ד. בית המשפט המחוזי שהרשיע את חמדה אינו רשאי בנסיבות העניין לצוות על הארכת מעצרה עד למתן גזר הדין. רק בית המשפט העליון רשאי בנסיבות העניין להורות על הארכת המעצר עד למתן גזר הדין לתקופה שלא תעלה על 90 ימים ולחזור ולהאריכה מעת לעת.

3. נגד שלמה, בן 17, ושחר, בן 13, הוגש כתב אישום. עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את השניים עד תום ההליכים המתנהלים נגדם, והשופט דן והחליט בבקשה ביום הגשתה.

מה הדין?

- א. אפשר לעצור את שלמה ושחר עד תום ההליכים המתנהלים נגדם. אם לא תינתן הכרעת דין בעניינם בתוך 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום, יש לשחררם מן המעצר. עם זאת, שופט בית המשפט העליון רשאי להאריך את מעצרו למשך 90 יום, ולחזור ולצוות כך מעת לעת.
- ב. אפשר לעצור את שלמה ושחר עד תום ההליכים המתנהלים נגדם. אם לא תינתן הכרעת דין בעניינם בתוך 6 חודשים מיום הגשת כתב האישום, יש לשחררם מן המעצר. עם זאת, שופט בית המשפט העליון רשאי להאריך את מעצרו למשך 45 יום, ולחזור ולצוות כך מעת לעת.
- ג. אפשר לעצור את שלמה ושחר עד תום ההליכים המתנהלים נגדם. אם לא תינתן הכרעת דין נגד שלמה בתוך 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום, יש לשחררו מן המעצר. עם זאת, שופט בית המשפט העליון רשאי להאריך את מעצרו למשך 90 יום, ולחזור ולצוות כך מעת לעת. אם לא תינתן הכרעת דין נגד שחר בתוך 6 חודשים מיום הגשת כתב האישום, יש לשחררו מן המעצר. עם זאת, שופט בית המשפט העליון רשאי להאריך את מעצרו למשך 45 יום, ולחזור ולצוות כך מעת לעת.
- ד. אפשר לעצור את שלמה עד תום ההליכים המתנהלים נגדו. אם לא תינתן הכרעת דין בעניינו בתוך 6 חודשים מיום הגשת כתב האישום, יש לשחררו מן המעצר. עם זאת, שופט בית המשפט העליון רשאי להאריך את מעצרו למשך 45 יום, ולחזור ולצוות כך מעת לעת. בית המשפט אינו מוסמך לעצור את שחר עד תום ההליכים המתנהלים נגדו.

"מחשבה יוצרת מציאות"

4. שופט בית המשפט המחוזי דן בבקשת הפרקליטות לעצור את ישראל עד תום ההליכים. לאחר שטענו בפניו נציג התביעה וסניגורו של ישראל, כתב השופט בהחלטתו כי לאור קיומן של ראיות לכאורה ומכיוון שמתקיימת עילת מעצר כנגד ישראל, יש מקום להורות על מעצרו.
האם נפל פגם בהחלטת השופט?

- לא. על בית המשפט הדן בבקשת מעצר עד תום ההליכים לבחון קיומן של ראיות לכאורה וקיומה של עילת מעצר.
- כן. על בית המשפט הדן בבקשת מעצר עד תום ההליכים לבחון קיומו של חשד סביר לביצוע עבירה וקיומה של עילת מעצר.
- כן. על בית המשפט הדן בבקשת מעצר עד תום ההליכים לבחון קיומן של ראיות מספיקות להוכחת אשמתו של הנאשם וקיומה של עילת מעצר.
- כן. על בית המשפט הדן בבקשת מעצר עד תום ההליכים לבחון קיומן של ראיות לכאורה, קיומה של עילת מעצר וכן חלופת מעצר.

5. ביום 15.10.11 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום נגד מנשה המייחס לו שורת עבירות אלימות חמורות, ביניהן עבירת הריגה ועבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של מנשה עד תום ההליכים בעילה של מסוכנות וחשש להימלטות מן הדין. עוד באותו יום התקיים בבית המשפט דיון בבקשת המדינה, ועורך דינו של הנאשם ביקש לדחות את הדיון בבקשת המדינה על מנת ללמוד את חומר הראיות בתיק.
מה הדין?

- מאחר שמדובר בעבירות אלימות חמורות בית המשפט רשאי להאריך את מעצרו של מנשה לתקופה שלא תעלה על 7 ימים בכל פעם, עד שיודיע הסנגור שהוא מוכן לדיון, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים.
- מאחר שמדובר בבקשה של הסנגור בית המשפט רשאי לדחות את הדיון ולהאריך את מעצרו של מנשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.
- מאחר שמדובר בעבירות אלימות חמורות בית המשפט רשאי לדחות את הדיון ולהאריך את מעצרו של מנשה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.
- מאחר שמדובר בבקשה של הסנגור בית המשפט רשאי לדחות את הדיון ולהאריך את מעצרו של מנשה לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

6. נגד ידידה הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירת רצח בכוונה תחילה. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של ידידה עד תום ההליכים נגדו. לאחר שעבר זמן ניכר מעת ההחלטה על מעצרו הגיש ידידה בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום ההליכים נגדו.
מה הדין?

- ידידה אינו רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום ההליכים, אלא רק ערר על החלטה זו לבית המשפט העליון.
- ידידה אינו רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום ההליכים, אלא רק בקשת רשות ערעור על החלטה זו לבית המשפט העליון.
- ידידה רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום ההליכים רק אם נתגלו עובדות חדשות או השתנו הנסיבות בעניינו.
- ידידה רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום ההליכים נגדו.

7. חיים הוא בגיר שהוגש נגדו כתב אישום באשמת תקיפה חבלנית. כמו כן הוגשה בקשה לעצור את חיים עד תום ההליכים נגדו. הבקשה התקבלה, ולאחר שחיים היה נתון 8 חודשים במעצר מאחורי סורג ובריח הורה בית המשפט על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. משפטו של חיים עודנו נמשך וטרם ניתנה בו הכרעת דין.
מתי תסתיים התקופה שלאחריה יידרש הארכת מעצרו של חיים על ידי בית המשפט העליון?

- בעוד חודש.
- בעוד חודשיים.
- בעוד 10 חודשיים.
- בעוד 18 חודשיים.

"מחשבה יוצרת מציאות"

8. אבשלום, שהוא בגיר, הורשע בפני הרכב בית המשפט המחוזי בחיפה בביצוען של עבירות מין. הכרעת הדין בעניינו ניתנה יממה לפני תום 9 החודשים מיום הגשת כתב האישום, אשר הוגש בד בבד עם מעצרו עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריה בגין כתב אישום זה. במועד הכרעת דינו ביקשה המאשימה מבית המשפט, שהרשיעו, להאריך את מעצרו עד לאחר שיישמעו הטיעונים לעניין העונש וינתן גזר דינו.
מה הדין?

- א. בנסיבות המתוארות בית המשפט המחוזי מוסמך להאריך את מעצרו של אבשלום לתקופה שלא תעלה על 180 ימים נוספים, ובלבד שיש עילה להמשך מעצרו.
- ב. בנסיבות המתוארות הסמכות להארכת המעצר ניתנת לבית המשפט העליון בלבד. בית המשפט העליון מוסמך להאריך את המעצר מעת לעת לתקופה שלא תעלה על 180 ימים.
- ג. בנסיבות המתוארות נדרשת החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה לצורך הארכת מעצרו של אבשלום לתקופה שלא תעלה על 90 ימים נוספים, ובלבד שיש עילה להמשך מעצרו.
- ד. בנסיבות המתוארות בקשת המאשימה מיותרת. אין מגבלה על המשך החזקתו של אבשלום במעצר עד למתן גזר דינו.

9. יעקב שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני במשך 7 חודשים, וכעת יועמד להיגזר דינו לאחר שהורשע בדין בגין עבירת פשע חמורה.
מה הדין?

- א. דין תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני כדין מעצר מאחורי סורג ובריה לעניין ניכוי המאסר.
- ב. דין תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני שעלתה על 6 חודשים כדין מעצר מאחורי סורג ובריה לעניין ניכוי מתקופת המאסר.
- ג. דין מחצית מתקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני כדין מעצר מאחורי סורג ובריה לעניין ניכוי המאסר.
- ד. אין דין תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני כדין מעצר מאחורי סורג ובריה לעניין ניכוי מתקופת המאסר.

10. מעצרו של דני, העצור עד תום ההליכים, הוארך על ידי בית המשפט העליון ב- 90 ימים החל מיום 26.1.17 (המסתיימים ביום 25.4.17) או עד למתן פסק דין בעניינו, לפי המוקדם. ביום 6.4.17 הורשע דני על ידי בית המשפט המחוזי בביצוע עבירות מין, ובאותו מעמד האריך בית המשפט המחוזי את מעצרו של דני ב- 90 ימים החל מיום 25.4.17 (המסתיימים ביום 23.7.17) או עד מתן גזר הדין, לפי המוקדם. משנקבע מועד מתן גזר הדין לחודש ספטמבר 2017 פונה המדינה ביום 17.7.17 לבית המשפט העליון ומבקשת להאריך את מעצרו של דני ב- 90 ימים החל מיום 23.7.17 או עד למתן גזר דין בעניינו בבית המשפט המחוזי, לפי המוקדם. דני טוען כי אין להאריך את מעצרו מאחר שהוא שוהה במעצר בלתי חוקי.
מה הדין?

- א. דני שוהה במעצר בלתי חוקי מאחר שעל בית המשפט המחוזי היה להורות על הארכת מעצרו החל מיום מתן הכרעת הדין ולא מהיום שבו תמה הארכת המעצר לפי החלטת בית המשפט העליון.
- ב. דני שוהה במעצר כדין כדיו, ובית המשפט העליון מוסמך להורות על הארכת מעצרו של דני ב- 90 ימים החל מיום 23.7.17 או למתן גזר הדין בעניינו, לפי המוקדם.
- ג. דני שוהה במעצר בלתי חוקי מאחר שבית המשפט המחוזי לא היה מוסמך להורות על הארכת מעצרו.
- ד. דני אינו שוהה במעצר בלתי חוקי, אך את בקשת המדינה להאריך את מעצרו ב- 90 ימים החלט מיום 23.7.17 עד למתן גזר הדין יש להפנות לבית המשפט המחוזי ולא לבית המשפט העליון.

"מחשבה יוצרת מציאות"

11. נגד עינב ושחר הוגש כתב אישום והשניים נעצרו עד תום ההליכים. עינב נעצרה מאחורי סורג ובריח ושחר נעצר בפיקוח אלקטרוני. משפטם מתארך וטרם הסתיים. המאשימה המעוניינת בהמשך מעצרה עד תום ההליכים ופונה לבית המשפט העליון בבקשה מתאימה.
מה הדין?

- א. בטרם יחלפו 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום על המאשימה להגיש בקשת להארכת מעצרה של השניים. בית המשפט מוסמך להאריך את מעצרה ב- 90 ימים.
- ב. את הבקשה להארכת מעצרה של עינב יש להגיש בטרם יחלפו 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום. את הבקשה להארכת מעצרו של שחר יש להגיש בטרם יחלפו 18 חודשים מיום הגשת כתב האישום. בית המשפט מוסמך להאריך את מעצרה של השניים ב- 90 ימים.
- ג. בטרם יחלפו 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום על המאשימה להגיש בקשת להארכת מעצרה של השניים. בית המשפט מוסמך להאריך את מעצרה של עינב ב- 90 ימים ואת מעצרו של שחר ב- 180 ימים.
- ד. את הבקשה להארכת מעצרה של עינב יש להגיש בטרם יחלפו 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום. בית המשפט מוסמך להאריך את מעצרה ב- 90 ימים. את הבקשה להארכת מעצרו של שחר יש להגיש בטרם יחלפו 18 חודשים מיום הגשת כתב האישום. בית המשפט מוסמך להאריך את מעצרה של השניים ב- 180 ימים.

12. משה נחקר בחשד לביצוע עבירה. לאחר חקירתו שוחרר משה לביתו. כעבור כמה שבועות הוגש נגד משה כתב אישום. עם הגשת כתב האישום ביקשה המאשימה כי משה יפקיד ערבות כספית לצורך הבטחת התייצבות למשפט. במסגרת הבקשה לא הוצגו ראיות כלשהן.
מה הדין?

- א. לא התקיימו התנאים הנדרשים למעצר עד תום ההליכים, ומכאן שאי אפשר להורות על מעצר, חלופות מעצר או על הפקדת ערבות כספית לצורך הבטחת התייצבות.
- ב. אפשר להורות על הפקדת ערבות כספית לצורך הבטחת התייצבות בלא צורך לעמוד בתנאים הנדרשים למעצר עד תום ההליכים.
- ג. אפשר להורות על הפקדת ערבות כספית לצורך הבטחת התייצבות בלא צורך לעמוד בתנאים הנדרשים למעצר עד תום ההליכים, אך חובה להציג ראיות בדבר חשש גבוה וספציפי להימלטות.
- ד. אפשר להורות על הפקדת ערבות כספית לצורך הבטחת התייצבות בלא צורך להוכיח את מסוכנות הנאשם, אבל יש חובה להציג ראיות לכאורה להוכחת האישום נגדו.

13. חיים הואשם בבית משפט השלום בעבירות אלימות. בית המשפט הורה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו. לאחר כמה חודשים הורה בית המשפט על שחרורו של חיים, וקבע כי עליו להפקיד כערובה סכום של 50,000 ₪. חיים טוען כי אינו יכול להמציא ערובה בסכום האמור, ובחלוף שבוע ממועד החלטת השחרור פונה אליך בבקשה שתפעל לשחררו מהמעצר.
מה הדין?

- א. חיים רשאי לערור על ההחלטה לבית המשפט המחוזי או להגיש לבית משפט השלום בקשה לעיון חוזר.
- ב. חיים רשאי לערור על ההחלטה לבית המשפט המחוזי. חיים אינו רשאי להגיש לבית המשפט השלום בקשה לעיון חוזר מאחר שלא נתגלו עובדות חדשות, נשתנו הנסיבות או עבר זמן ניכר מיום מתן ההחלטה.
- ג. חיים אינו רשאי לערור על ההחלטה לבית המשפט המחוזי ועליו לפנות לבית משפט השלום בבקשה לעיון חוזר.
- ד. מאחר שמדובר בעניין הנוגע לערובה בלבד, חיים אינו רשאי לערור על ההחלטה או לפנות בבקשה לעיון חוזר בטרם חלף זמן ניכר מיום מתן ההחלטה והוא הוכיח כי אין ביכולתו לעמוד בתנאי הערובה.

"מחשבה יוצרת מציאות"